Przydatność rysunku dziecka w diagnostyce i psychoterapii

Liczba stron: 70

Rodzaj pracy: magisterska

Rok oddania: 2013

Zawartość pracy:

Spis treści:

Wstęp 10

1. Problemy teoretyczne terapii pedagogicznej 12
1.1. Pojęcie terapii pedagogicznej. 12
1.2. Analiza poglądów na istotę terapii pedagogicznej. 18
1.2.1. Terapia pedagogiczna jako specjalne nauczanie i wychowanie upośledzonych osób 18
1.2.2. Terapia pedagogiczna jako czynnik pomocniczy w psychoterapii 19
1.2.3. Terapia pedagogiczna jako likwidowanie objawów 21
1.2.4. Terapia pedagogiczna jako oddziaływanie oparte na interferencji i teorii uczenia się 24
1.2.5. Oddziaływanie terapeutyczno -wychowawcze jako proces ukierunkowany na osobowość wychowanka 25

2. Metody stosowane w terapii dzieci 28
2.1.Techniki relaksacyjne 28
2.2.Polskie modyfikacje Metody Bon Depart 30
2.3.Metoda Symboli Dźwiękowych 33
2.4.Techniki para teatralne 35
2.5.Metoda malowania dziesięcioma palcami 36
2.6.System percepcyjno-motoryczny Kepharta 37
2.7.Metoda Weroniki Sherborne 39
2.8.Niedyrektywna metoda poradnictwa dla rodziców 40

3. Rysunek jako technika diagnostyczno – terapeutyczna 43

3.1. Proces rozwoju rysunku dziecka: od nieregularnych znaków do symboli graficznych 43
3.2.Wykorzystanie rysunku w diagnozie 48
3.3.Zastosowanie rysunku w psychoterapii 58

4. Podstawy metodologiczne badań własnych 61
4.1.Przedmiot i cel badań. 61
4.2. Problem badawczy, hipotezy, zmienne 62
4.3 Metoda techniki i narzędzia badań 64
4.4. Zakres, zasięg, organizacja i przebieg badań 65
4.5.Opis przebiegu badań 67

5. Analiza wyników badań własnych 67

Zakończenie 79
Bibliografia 81
Spis aneksów 84
Aneksy 85

Wstęp

Rysunek to specyficzna forma aktywności dziecka, którą poznaje ono w najwcześniejszym okresie swojego życia, jeszcze zanim jeszcze nauczy się czytać pisać i mówić. Dlatego też uważa się że jest to najbardziej naturalny sposób „rozmowy" z dzieckiem, szczególnie w przypadku tematów związanych z emocjami i przeżyciami dziecka stanowiącymi obszary o których trudno mu rozmawiać słowami. Wobec powyższego rysunek najczęściej wykorzystywany jest jako badawcza metoda projekcyjna w pracy z dziećmi, w celu uzyskania wglądu w wewnętrzne konflikty dziecka, jego obawy, sposób spostrzegania siebie i innych, charakter interakcji z członkami rodziny. Dzieci, w przeciwieństwie do dorosłych, nie zawsze potrafią wyrazić werbalnie swoje myśli i emocje. Mogą jednak przekazać je poprzez spontaniczne tworzenie rysunków. Tworząc rysunek odzwierciedlają nie tylko swój nastrój, wyobrażenia, zainteresowania, ale również poziom wiedzy oraz potrzeby. Niewerbalne i werbalne zachowanie dziecka podczas całego procesu rysowania pozwala zinterpretować treści i formy wypowiedzi rysunkowej.

Rysunek dziecka, jest nie tylko narzędziem przekazu, którym posługują się dzieci, ale również narzędziem dla nauczycieli czy psychologów, które umożliwia

poznanie myśli, uczuć, a także możliwości intelektualnych dziecka. Rysunki dzieci wykorzystuje się w celu oceny zarówno ich umiejętności motorycznych, jak i stanu emocjonalnego. Rysunek jest obrazem rozwoju psychofizycznego dziecka upośledzonego, co wyraża się w proporcjach, kolorystyce, stosowaniu symboli, faktury, sprawności manualnej w trakcie rysowania. Spontaniczny rysunek jest własną wypowiedzią jego autora. Rysowanie znajduje zastosowanie w procesie poznawania dziecka, stanowi też cenną pomoc w jego psychoterapii. Rysunek można stosować w psychoterapii indywidualnej, grupowej lub rodzinnej, w zależności od stopnia zaburzenia.

Celem pracy jest przedstawienie różnych aspektów przydatności rysunku dziecka zarówno w diagnostyce jak też w psychoterapii dzieci a w szczególności jego wartości diagnostyczne i poznawcze.
Zrealizowanie tego celu pozwoli udowodnić, że rysunek pozwala dziecka z jednej strony rozładować negatywną energię, złość, agresję z drugiej strony stanowi bardzo skuteczne narzędzie przekazu.
W rozdziale pierwszym przedstawiono pojęcie terapii pedagogicznej której nadrzędnym celem jest zawsze stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego dzieciom z trudnościami rozwojowymi, innymi słowy rozwoju na miarę ich możliwości. Podmiotem terapii pedagogicznej jest nauczyciel terapeuta, wyposażony w odpowiednią wiedzę i umiejętności oraz posiadający predyspozycje psychiczne potrzebne do tego rodzaju pracy, natomiast przedmiotem oddziaływań terapeutycznych jest dziecko, jego zaburzenia rozwojowe i trudności szkolne.W rozdziale drugim przedstawiono metody terapeutyczne stosowane w przypadku dzieci. Specjaliści terapii pedagogicznej w pracy z dziećmi posługują się wieloma metodami, programami terapeutycznymi, technikami. Celem podejmowanych działań jest zawsze wzrost sprawności i funkcji psychofizycznych oraz wiedzy i umiejętności szkolnych. Podejmując pracę terapeutyczną należy pamiętać, że rozwój poznawczy idzie w parze z rozwojem ruchowym oraz rozwojem zmysłowym. Wszystkie te sfery odgrywają niebagatelną rolę w takich procesach jak uczenie się, pamięć, koncentracja. Każda metoda terapeutyczna jest dobra, przynosi efekty, o ile jest stosowana w odpowiednich warunkach i jest adekwatna do możliwości dziecka.

W rozdziale trzecim pokazano rysunek jako technikę diagnostyczno – terapeutyczną. Rysunek jako badawcza metoda projekcyjna jest stosowany w pracy z dziećmi przede wszystkim w celu uzyskania wglądu w wewnętrzne

konflikty dziecka, jego obawy, sposób spostrzegania siebie i innych, charakter interakcji z członkami rodziny, jak również w celu generowania hipotez ukierunkowujących dalszą diagnozę. W rozdziale przedstawiono podstawowe metody interpretacji rysunków na zadany temat oraz problem diagnostyczności testów rysunkowych a także krótko omówiono funkcje rysunku psychoterapeutycznego, który może spotęgować zdolność pacjenta do ujawnienia i wyrażenia urazowego doświadczenia.

Rozdział czwarty stanowi część badawczą pracy w której dokonano analizy prac plastycznych dzieci z jednej ze świetlic w ośrodku wychowawczym w Warszawie uwzględniając terapeutyczną rolę rysunku w ich rozwoju. Wykazano, że rysunek jest obrazem rozwoju psychofizycznego dziecka, co wyraża się w proporcjach, kolorystyce, stosowaniu symboli, faktury, sprawności manualnej w trakcie rysowania. Pokazano jak praktycznie można wykorzystać test rysunkowy do zrozumienia uwarunkowań psychologicznych dziecka. Praca powstała w oparciu o dostępną literaturę przedmiotu oraz rysunki dzieci uzyskane podczas pracy w ośrodku wychowawczym.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!